ชื่อวิทยานิพนธ์ รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาครู : กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียน

น้ำผุดโพธาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1

ชื่อผู้เขียน กรุณพล พราหมเภทย์ **สาขาวิชา** การบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูโดยใช้ การจัดการความรู้ นำเสนอรูปแบบการจัดการความรู้ ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ พัฒนา รูปแบบและศึกษาผลการพัฒนาครูโดยใช้รูปแบบการจัดการความรู้: กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนน้ำผุดโพ ธาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัยครั้งนี้ได้จาก การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่นซึ่งปฏิบัติงานภายใน กลุ่มโรงเรียนน้ำผุดโพธาราม จำนวน 96 คน การวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะคือระยะที่ 1 การศึกษา วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การจัดการความรู้ การพัฒนาครู และใช้แบบสอบถามมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)จัดทำเป็นร่างรูปแบบการจัดการ ความรู้เพื่อการพัฒนาครู ระยะที่ 2 นำเสนอร่างรูปแบบ (Proposed Model) การจัดการความรู้เพื่อ การพัฒนาครู โดยใช้การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน (Focus Group) พิจารณาความ เหมาะสมเป็นไปได้ของรูปแบบ ระยะที่ 3 การทดลองใช้ ประเมินและพัฒนารูปแบบ โดยนำรูปแบบ ดังกล่าวไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประเมิน ความเหมาะสมของรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และพัฒนารูปแบบโดยสนทนากลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Focus Group) ระยะที่ 4 การศึกษาผลการพัฒนาครูโดยใช้รูปแบบการจัดการความรู้ที่พัฒนาแล้วกับกลุ่มตัวอย่างเดิมอีกครั้ง ติดตามผลโดยใช้แบบสะท้อนคิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครู และ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 24 คน ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าความต้องการจำเป็นในการ พัฒนาครูโดยใช้การจัดการความรู้ได้แก่ด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นลำดับสูงสุด รูปแบบการจัดการ ความรู้เพื่อการพัฒนาครู ประกอบด้วย 6 ด้านได้แก่ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการสร้างความรู้ ด้านการจัดเก็บความรู้ ด้านการนำความรู้ไปใช้ และด้านการประเมินผลความรู้ ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาครู โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก มีการพัฒนารูปแบบโดยปรับด้านการสร้างความรู้เป็นการแสวงหาความรู้ ผลการพัฒนาครู โดยใช้รูปการจัดการความรู้ที่พัฒนาแล้ว ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทุก ้ด้านไปในทางที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาครูต้องใช้การปฏิบัติโดยเครือข่าย การจัดการความรู้ได้แก่ความร่วมมือ การมีปฏิสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสารต่อกัน เป็นกลไกการพัฒนา และมีวิสัยทัศน์ร่วม ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมงานเป็นปัจจัยเสริมให้การจัดการความรู้สำเร็จดี ขึ้น

Thesis Title Model of Knowledge Management for Teacher Development:

A Case Study of Nampudpotpotaram School Cluster Trang

Primary Educational Service Area Office 1

Author Mr. Karunphon Pramphet

Major Program Educational Administration

Academic Year 2013

Abstracts

The purposes of this research were to1) examine the essential need for teacher development by using knowledge management, 2) offer a model of knowledge management for teacher development, 3) evaluate a suitability of the proposed model, 4) develop the knowledge management model, and 5) examine effects of using developed model of knowledge management for teacher development. The study was conducted in four stages. In the first stage, content analysis was employed to explore concepts of knowledge management for teacher development. The research instrument was a five-level Likert scale questionnaire was also used to study the essential need for teacher development. The data were analyzed by using mean and standard deviation. In the second stage, proposed model of knowledge management for teacher development was conducted through focus group of twelve experts so as to consider the appropriateness and feasibility. In the third stages, the researcher tried out, evaluated and developed knowledge management model through the focus group of participants. In the last stage, effects of teacher development by using knowledge management model was conducted in order to confirm its effectiveness. An in-depth interview protocol was employed to investigate reflections on its effectiveness. The findings were as follows; the essential need for teacher development was ethics. The model of knowledge management for teacher development was composed of six parts; 1) knowledge identification, 2) knowledge sharing, 3) knowledge creation, 4) knowledge storage, 5) knowledge utilization, and 6) knowledge assessment. Over all, the appropriateness of the proposed model of knowledge management was found at a good level. After the development of knowledge management process in the third stage, knowledge creation was replaced by knowledge acquiring. This study revealed that after using the developed knowledge management model with the targeted groups at school cluster, teachers could perform better ethical behaviors indicating the appropriateness and effectiveness of the model. However, the effectiveness and practices of the developed knowledge management model depends on networking, especially collaboration, interaction, communication. Shared vision, team-working, leadership were also critical components of the model.